

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн та архітектура	Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Кафедра	Графічний дизайн	Рік навчання	1
Галузь знань	B2 Культура, мистецтво і гуманітарні науки	Вид дисципліни	Об'овязкова
Спеціальність	B2 Дизайн	Семестри	1

СУЧАСНІ ПРАКТИКИ У ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ

Семестр 1 (1 вересня – 14 грудня 2026)

Викладач Векленко Олег Анатолійович, професор
E-mail veklenko.oleg@ksada.org

Заняття За розкладом

Адреса к. 301, поверх 3, корпус 3, вул. Мистецтв 11
Телефон 067 962 4441; 057 706-28-11 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — СПГД); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* — *doc, docx, ілюстрації* — *jpeg, pdf, psd, ai*. Окрім роздруків для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

Під час дистанційних занять використовується листування у групі Telegram, а також on-line конференції ZOOM.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Бажано перед обранням саме цієї дисципліни мати знання та практичні навички з дисципліни курсу першого рівня освіти (бакалавр): проектування, шрифт, типографіка, історія графічного дизайну, історія мистецтв та інші.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Векленко О.А. Акцидентний шрифт. (Створення та застосування на прикладах книжкового дизайну). Навчально-методичний посібник до практичних занять з дисципліни «Сучасні дизайнерські та мистецькі практики». Х. : ХДАДМ, 2025. 48 с.
2. Векленко О.А. Серія (7) навчально-методичних презентацій з лекційно-практичного курсу "Сучасні дизайнерські та мистецькі практики" (30+ слайдів кожна презентація) для студентів 1 курсу ОПП «Дизайн візуальних комунікацій» СВО: магістр, зі спеціальності В2 Дизайн. Х.: ХДАДМ, 2024 р.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Альбом для ескізування. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: MicrosoftWord, Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, Adobe After Effect, PowerPoint.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Дисципліна «Сучасні практики у графічному дизайні» належить до циклу професійної та практичної підготовки дисциплін вищого навчального закладу і є допоміжною дисципліною у нормативній частині.

Дисципліна **Сучасні практики у графічному дизайні** активує усі знання і уміння професії дизайнера-графіка.

Дисципліна **«Сучасні практики у графічному дизайні»** становить *за мету* розвиток креативного мислення, як важливого компонента у формуванні творчої індивідуальності спеціаліста, здатного об'єднати різноманітні стилі та підходи з інших дисциплін, скомпонувати з різноманітних елементів цілісну картину багатовимірних візуальних даних.

Завдання дисципліни: розширити можливості дизайнерів і дозволили поєднувати різноманітні відчуття спираючись на візуальні, акустичні, соматосенсорні, смакові компоненти. Особлива увага приділяється використанню багатоплатформного контенту, нових технологій, та інструментів (серед них такі, як віртуальна реальність, смартфони, соціальні мережі). Виконання учбових завдань з дисципліни **«Сучасні практики у графічному дизайні»** передбачає підвищений рівень аналітичної частини вправ, орієнтований на розширений медіа – контекст, відкритий до діалогу і дискусій.

Дисципліна забезпечує загальну компетентність:

ЗК 1 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

спеціалізовані (фахові) компетентності:

СК 3 Здатність розуміти і використовувати причинно-наслідкові зв'язки у розвитку дизайну та сучасних видів мистецтв.

СК 7 Здатність застосовувати засоби спеціального рисунка та живопису, а також методики використання апаратних і програмних засобів комп'ютерних технологій.

Забезпечує наступні результати навчання:

РН 7. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі дизайну.

РН 10. Критично опрацьовувати художньо-проектний доробок українських і зарубіжних фахівців, застосовувати сучасні методики та технології наукового аналізу для формування авторської концепції, пошуку українського національного стилю.

РН 11. Визначати естетичні проблеми дизайнерських шкіл та напрямків з урахуванням генезису сучасного художнього процесу в дизайні; мати синтетичне уявлення щодо історії формування сучасної візуальної культури.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

В програмі дисципліни: розвиток дизайн-мислення і дизайн-чуттєвого сприйняття, професіоналізму і майстерності, відмова від стереотипів, розвиток внутрішньої свободи творчості, орієнтація у творчому середовищі.

Курс передбачає лекції, інтенсивні практичні заняття з пошуку швидких, нетрадиційних рішень для виконання нагальних практичних завдань, адаптації та вдосконалення технічної майстерності за допомогою як інноваційного, так традиційного інструментарію дизайнера-графіка. У процесі виконання завдань студенти удосконалюють навички креативного мислення, створення та використання моделей крос-культурного та трансдисциплінарного спілкування. Отримані знання можуть бути застосовані у проєктній практиці дизайнера-графіка, у процесі його повсякденної роботи із зображеннями, шрифтами та їх взаємодією у площинних та просторових графічних композиціях

Дисципліна вивчається студентами протягом 1-го семестру, 1 курсу: 3 кредити ECTS, 90 навчальних годин, в тому числі 30 годин — аудиторні заняття, з них: 24 години — лекційні, 6 годин — практичні; та 60 годин — самостійні. Формою контролю є екзаменаційні перегляди. Всього курс має 2 модулі та 2 теми.

Графічний дизайн, як творча форма комунікації.

Тема 1. Реальний об'єкт і представлення його образу у графічному дизайні

Тема 2. Поняття та особливості його відображення у мистецтві та графічному дизайні

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних та практичних занять. Самостійна робота здобувача спрямована на завершення практичних завдань та закріплення лекційних тем. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка завдань за обраною темою, а також створення презентації власного проєкту.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Професійна чесність, повна довіра між студентами і викладачем.

Участь студентів у різноманітних творчих акціях, виставках, наукових конференціях за кордоном і в Україні..

Вітається власна позиція і думка і не тільки з теми заняття, аргументоване їх відстоювання. Необхідним є обговорення плану і стратегії подальшої роботи над проєктом з викладачем на кожному занятті.

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю із завідувачем кафедри та студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та надіслати в електронному вигляді викладачеві.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, практичних авторських розробках, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Студент отримує певну кількість балів за виконання кожного етапу проектування.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
За розкладом	1	лекція	Об'єкт і його образ. Візуальне, об'ємно-просторове, звукове і т.п. представлення образу у сучасному мистецтві (живопис, графіка, скульптура, музика, поезія і т.д.).	2		
За розкладом	1	лекція	Відтворення образу реального об'єкту, що має відповідати його зовнішнім і сутнісним характеристикам. В структуру зображення включити шрифтовий напис (назву і т.п.)	2		
За розкладом	1	лекція	Відтворення образу об'єкту, що відповідає його сутнісним характеристикам в умовах обмеженого часу і доступу до технічних засобів (тільки за допомогою графічного редактору смартфона) з включенням шрифтового напису.	2		
За розкладом	1	практ.	В умовах обмеженого часу за допомогою, як традиційних засобів (туш, пензель, маркер, гелієва ручка), так і графічного редактору смартфона створити зображення вибраного об'єкта як метафору , що у порівняльних характеристиках відображає	2		Завдання модулю виконуються в аудиторії. Остаточне закінчення завдання може бути виконано в часи самостійної

			його сутність. В структуру зображення включити шрифтовий напис (назву і т.п)			роботи .
За розкладом	1	лекція	Композиція-асамбляж , що асоціативно відображає характерні ознаки вибраного у попередніх завданнях об'єкту. В структуру композиції включити шрифтовий напис (назву і т.п). Композицію зафіксувати у вигляді фото.	2		
За розкладом	1	лекція	Композиційний колаж , що відтворює характерні ознаки вибраного у попередніх завданнях об'єкту. В структуру композиції включити шрифтовий напис (назву і т.п) теж з використанням паперу. Композицію зафіксувати у вигляді фото.	2	.	
За розкладом	1	лекція	Відтворення простої анімації (гіф-анімації), що відтворює в русі характерні ознаки і образ вибраного об'єкту.	2 2	Оцінювання першого модулю	
За розкладом	2	практ	Завдання № 1. Вибрати слово, що означає те, чи інше поняття. 1. Слово – відповідність накреслення змісту. Визначений формат паперу поділити на 2 рівних частини. На правій частині відтворити слово, форма, накреслення і зовнішній вигляд якого мають візуально відповідати його змісту. 2. Мануальна типографіка. На лівій частині формату за допомогою багаторазового повторення вибраного слова	2	Другий модуль	Завдання модулю виконуються в аудиторії. Остаточне закінчення завдання може бути виконано в часи самостійної роботи .

			створити загальну візуальну асоціацію із поняттям, яке означає слово.			
За розкладом	2	лекція	Позитив-негатив. Відомо, що кожне поняття має як позитивні, так і негативні якості. 1. На правій частині нового формату створити композицію, яка в асоціативній формі ілюструє позитивне значення слова. 2. На лівій частині – негатив. (туш, пензель, маркер, два кольори)	2		
За розкладом	2	лекція	Колаж. На обидві частини формату створити композицію-фентезі на тему: «...якщо цього поняття не існує».	2		
За розкладом	2	лекція	Комікс. Придумати серію ситуацій (історій), що пояснює вибране поняття і створити комікс на цю тему. Задіяти фреймами праву і ліву частину аркуша.	2		
За розкладом	2	лекція	Фото та інсталяція. 1. Віднайти в реальному просторі ситуацію (фрагмент, ракурс), що тим, чи іншим чином нагадує вибране поняття, або асоціюються з ним. Зафіксувати на фотокамеру, роздрукувати і розмістити фото на правій частині формату. 2. Створити просторову інсталяцію на тему вибраного поняття. Зафіксувати на фотокамеру, роздрукувати і розмістити фото на правій частині формату.	2		
За розкладом	2	практ	Проаналізувати створені зображення, вибрати один, або кілька варіантів і на цій основі створити проєкт, що в оригінальній графічній формі представляє поглиблене авторське бачення вибраного поняття (теми). Форма і технологія	2		Завдання модулю виконуються в аудиторії. Остаточне закінчення завдання може бути виконано в часи

			створення за вільним вибором автора (серія постерів, анімаційний ролик, арт-бук, зін і т.п.)			самостійної роботи
За розкладом	2	лекція	Аналіз проектів. Перегляд результатів 2 модуля	2		

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0–45
2	Поточний контроль	0–45
	Заохочувальні	0–10
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання		
	0–50	
A	50	Студент в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і професійно виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, робота виконана акуратно. Крім того, брав участь та переміг (посів 1-3 місце) у міжнародних або всеукраїнських конкурсах та акціях, студентських олімпіадах чи наукових конференціях з дизайну.
A	46–49	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Подача акуратна, без помилок.
B	35–45	Студент добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.
C	26–34	Студент в цілому добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.
D	16–25	Студент в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).
E	1–15	Студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).
	0	Пропуск рубіжного контролю

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є екзаменаційний перегляд. Для отримання остаточних балів достатньо пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесу самостійної роботи. Для тих студентів, які бажають покращити результат, передбачені додаткові бали (10 балів) за участь у конкурсах, виставках, а також при наявності публікацій за темою курсу.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	задовільно	64–74	D
				60–63	E
			незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B	незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C			

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність студента під час практичних занять (3 бали), підготовка до участі у конкурсах-виставках (5-10 балів), виступ на конференції або публікацію тезисів за темою курсового проєкту (5–8 балів), а також участь у житті групи (1–3 бали). Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адамс Шон Як дизайн спонукає нас думати, відчувати, діяти. Київ: ArtHuss, 2022. 256 с.
2. Бойлен Алексіс Л. Візуальна культура. Київ: ArtHuss, 2021. 208 с.: іл.
3. Блумквіст Ганс. Натхнення кольором. – Київ: ArtHuss, 2021. 208 с.: іл.
4. Векленко О.А. Традиційні мистецькі технології у сучасній дизайнерській освіті// VI Міжнародна наукова конференція НАМУ: «Синтез мистецтв у сучасних соціокультурних процесах» Національна академія мистецтв України, 30-31 жовтня 2025. стор, 48-49 <https://academyart.org.ua/science/scientific-events>
5. 2. Векленко О.А.. Окунєв Д.В. Інтеграція генеративного ШІ в межах дизайнерської та мистецької практики. (тези, стор. 156) 6928195fe17cad93806c194c Шоста щорічна міжнародна наукова конференція «Синтез мистецтв у сучасних соціокультурних процесах» 30-31 жовтня 2025 року, НАМ України, м. Київ
6. Векленко О.А. Альбом-каталог «Zero Corruption Conference» 256 стор. Ілюстрації. Харків. (укр, англ.; керівництво проєктом, укладання (у співавторстві з А. Лисачковою) текст), друк «А4 плюс», 2020.

7. Векленко О.А. Альбом-каталог «ХІ Міжнародна Трієнале екоплакату «4-й Блок» 224 стор., ілюстрації. Харків (укладання, загальна редакція, укр, англ.), видавництво «Точка», 2021 (надруковано за підтримки УКФ).
8. Векленко О.А. Плакати-роздуми про корупцію, екологію та ментальне здоров'я(стаття в каталозі міжнародної виставки «Zero Corruption»). 2020, С. 24-31.
9. Векленко О.А. Дизайнери проти монстра: 12 постерів про корупцію і зміни довкілля // Telegraf (інтернет-журнал дизайнерів) <https://telegraf.design/dyzajnery-proty-monstra-12-posteriv-pro-koruptsiyu-i-zminy-dovkillya/>
10. Даниленко В.Я. Дизайн України в освітньому контексті художньо-проектної культури–Х.: Колорит, 2005. 266 с.
11. Емброуз Гевін, Оно-Білсон Найнджел Графічний дизайн 01. Підхід і мова. – Київ: ArtHuss, 2019. 192 с.: іл.
12. Емброуз Гевін, Леонард Ніл Графічний дизайн 02. Дизайнерське дослідження. Пошук успішних креативних рішень . – Київ: ArtHuss, 2019. 192 с.: іл.
13. Емброуз Гевін, Леонард Ніл Графічний дизайн 03. Генерування ідей – Київ: ArtHuss, 2019. 192 с.: іл.
14. Етвуд Ребекка Життя в кольорі. Київ: ArtHuss, 2020. 272 с.: іл.
15. Іваненко Т. Оригінальність без меж: природа акцидентного шрифту: Монографія. Х.: ХДАДМ, 2011. 184 с.: іл.
16. Іттен Йоганес Мистецтво кольору: навчальний посібник. Пер. з нім.С Святенко – Київ: ArtHuss, 2022. 96 с.: іл.
17. Іттен Йоганес Наука дизайну та форми: навчальний посібник. Пер. з нім. С Святенко. Київ: ArtHuss, 2021. 136 с.: іл.
18. Лаптон Еллен, Коул Філіпс Дженіфер Графічний дизайн. Нові основи. – Київ: ArtHuss, 2020. 262 с.: іл.
19. Удріс-Бородавко Н. Графічний дизайн з українським обличчям – Київ: ArtHuss, 2023. 204 с.: іл.
20. Hofman, Armin Graphic design Manual: Principles &Practice. Niggli Verlag; Multilingual edition, 2001. 200 p.
21. Ruder, Emil Typographie: A Manual of Design. Niggli Verlag; 7th Revised edition, 2001. 274 p.